

Sabima kartleggingsnotat 2-2025

Kartlegging av rødlistete og lite kjente lavarter på utvalgte lokaliteter (Dovre og på vestlandet), juni 2025

Av Jon T. Klepsland

Psora vallesiaca fra Storberget, Grimsdalen

Kartlegging av rødlistete og lite kjente lavarter på utvalgte lokaliteter (Dovre og på vestlandet), juni 2025

Jeg og en bekjent fra Naturcentrum AB (Göteborg) foretok en liten rundreise på 5-6 dager i begynnelsen av juni med sikte på å kartlegge dårlig kjente samt forvaltningsrelevante taksa av lav på utvalgte lokaliteter, primært på nordvestlandet. Lokaliteter ble plukket ut etter hvert som reisen skred frem, basert på tidligere funn/mangel på funn, geografi, topografi og geologi.

Vi besøkte 11 kommuner og 15-16 lokaliteter. Relativt kort tidsrom, lang reisevei og ganske mange lokaliteter medførte nødvendigvis at stoppene var av kort varighet. Likevel ble det gjort mange interessante funn. Totalt ble det kartfestet ca. 300 artsfunn av lav, lavparasitter og lavlignende sopp. Noen karplantefunn ble også kartfestet. Antallet arter innenfor gruppen lav i vid forstand summerte til 194 på denne runden. Lett gjenkjennelige trivialarter ble for det meste ignorert. En høy andel av de registrerte artene ble samlet inn for kritisk bestemmelse/verifisering hjemme. Det meste av materialet ble deretter kassert. Belegg som er tatt for langsiktig bevaring er innordnet i det rikholdige private herbariet til Jon T. Klepsland.

Noen nevneverdige funn:

- *Athallia saxifragarum*: Første funn i Sør-Norge ifølge Artskart.
- *Biatora amylacea*: Gjenfunn på typelokaliteten (eneste kjente lokalitet i Norge). Påvist på nye (tidligere ukjente) vertstrær (hassel og gråor).
- *Caloplaca demissa* (narreoransjelav – **VU**): Ny for Hyllestad kommune.
- *Coccotrema citrinescens*: Ny for Vågsøy kommune, og svært få funn på vestlandet ellers.
- *Dirina fallax* og *Rinodina atrocineria* – begge **NE**: Nye for Fjaler kommune.
- *Fuscopannaria* (Moelleropsis) *nebulosa* – **EN**: Ny for Askvoll kommune.
- *Gyalecta nidarosiensis*: Ny for Alver/Lindås kommune.
- *Gyalidea asteriscus* (stjernelav) – **EN**: Tidligere ukjent lokalitet (Storberget) i Grimsdalen, Dovre.
- *Gyalolechia desertorum* (steppesvovellav) – **CR**: Tidligere ukjent lokalitet (Storberget) i Grimsdalen, Dovre.

- *Hypogymnia incurvroides* (buktkvistlav): Ny for Alver/Lindås kommune.
- *Lecanora caledonica*: Ny for i Vågsøy kommune. Dårlig kjent takson.
- *Lecanora mughicola* – NE: Første funn på vestlandet, og sørligste funn i Norge.
- *Leptochidium crenatum* – EN: Ny for Askvoll kommune (og andre funn overhodet på vestlandet).
- *Leptogium cochleatum* (prakthinnelav) – EN: Ny for Askvoll kommune (og gamle Sogn og Fjordane fylke).
- *Porpidia platycarpoides*: Første funn på Vestlandet nord for Bergen/Askøy.
- *Ropalospora hibernica*: Ny for Vågsøy kommune.
- *Roselliniopsis ventosa*: Ny for Norge. Parasitt på *Placopsis lambii*.
- *Tetramelas insignis*: Første funn i Dovre siden 1863.
- *Thelopsis rubella* – VU: Ny for Høyanger kommune.
- *Tomasellia gelatinosa* – NE: Ny for Fjaler kommune.
- *Trapeliopsis wallrothii* (rosettbråtelav – VU): Ny for Hyllestad kommune.
- *Variospora flavescens* (sitronoransjelav – VU) fra Askvoll: Første funn på Vestlandet nord for Bømlo.

Andre underkartlagte arter som her ble påvist for første gang i et fylke eller region er bl.a. *Dermatocarpon meiophyllizum*, *Mycomicrothelia wallrothii*, *Palicella filamentosa*, *Pertusaria pseudocorallina*, *Pyrrhospora rubiginans* og *Skyttea caesii*.

Dessverre, på tross av mange oppfordringer og purringer til Artsdatabanken gjennom flere år, er navnelistene i Artsobservasjoner fortsatt sterkt mangelfulle (og ofte feilaktige) når det gjelder lav. Mange taksa får man derfor ikke registrert. Eksempler på funn fra turen i denne kategorien er:

- *Biatora amylacea*
- *Caloplaca squamuloisidiata*
- *Lecidella asema*
- *Sclerococcum sphaerale*

De taksa som finnes i Artsdatabankens navnelister er lastet opp til Artskart 22.06.2025, merket «Kartleggingsmidler Sabima».